

LESIONS CUTÀNIES: quan hem de sospitar etiologia al·lèrgica?

Eva Roca Grau

*Medicina Familiar i Comunitària, EAP Penedès Rural.
Grup de Treball d'Al·lèrgia de la CAMFiC*

- **Tipus de lesió elemental**
- Localització
- Número: única, múltiple
- Distribució: localitzada, generalitzada, simetria, agrupament, lineal, circular, ...
- Morfologia
- Tamany
- Color
- Vores
- Consistència
- Superfície
- Cronologia

Lesions elementals a Dermatologia

Lesions elementals primàries

De contingut sòlid:

Màcula
Pàpula
Placa
Fava
Nòdul (Goma, Tumor)
Quist

De contingut líquid:

Vesícula
Ampolla
Pústula

Lesions elementals secundàries

Amb residu eliminable:

Escama
Crosta
Escara

Solucions de continuïtat:

Erosió o
excoriació
Úlcera
Fissura

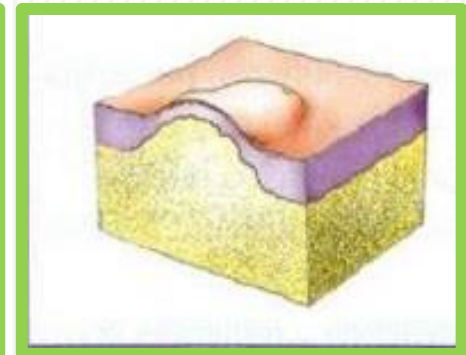
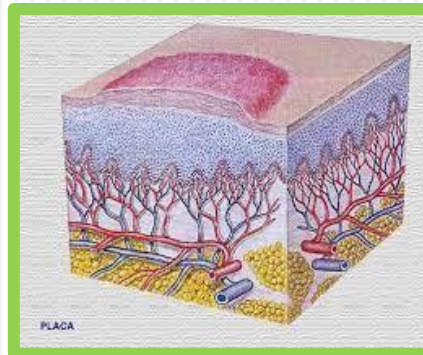
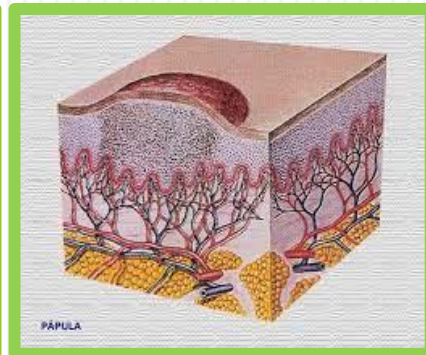
Processos reparatius:

Cicatriu
Atròfia
Esclerosi
Liquenificació

Lesions elementals primàries

DE CONTINGUT SÒLID:

MÀCULA	PÀPULA	PLACA	FAVA
Canvi de coloració de la pell imperceptible al tacte	Lesió sobreelevada circumscrieta de < 1cm diàmetre	Lesió sobreelevada circumscrieta de > 1cm diàmetre	Lesió sobreelevada provocada per edema dèrmic o dermoepidèrmic

Lesions elementals primàries

DE CONTINGUT SÒLID:

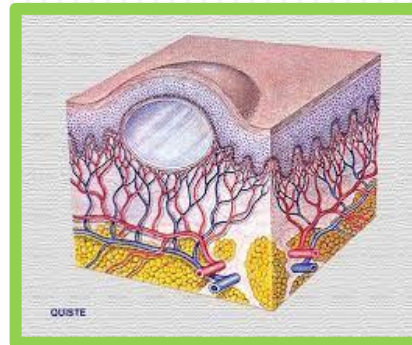
NÒDUL

Lesió palpable sòlida,
d'origen a la dermis o tx
cel subcutani.
Sobreelevada o només
palpable

QUIST

Cavitat plena de
material líquid o
semilíquid rodejada per
una càpsula.

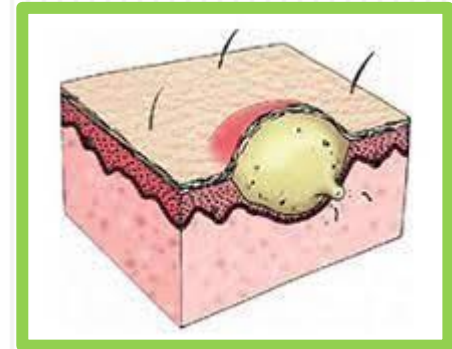
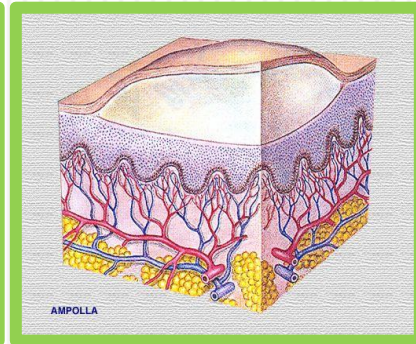
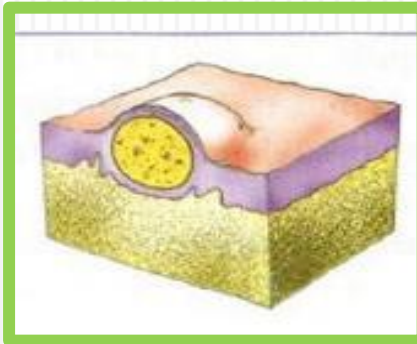
- **Nòdul Tumoral o Tumor:**
Quan la patogènia no és
inflamatòria, sinó proliferativa.
- **Goma:**
Nòdul que s'estova pel
centre, s'ulcera, drena pus
i/o material necròtic i cura
deixant cicatriu.

Lesions elementals primàries

DE CONTINGUT LÍQUID:

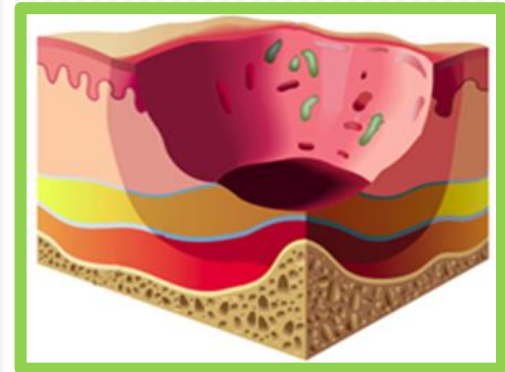
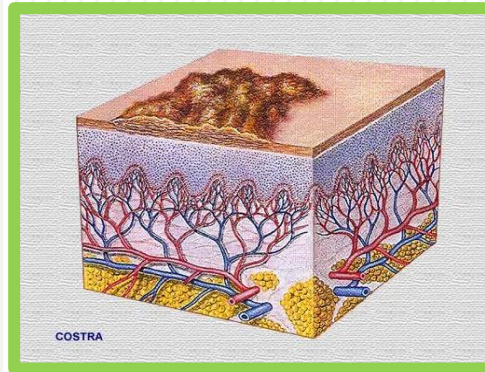
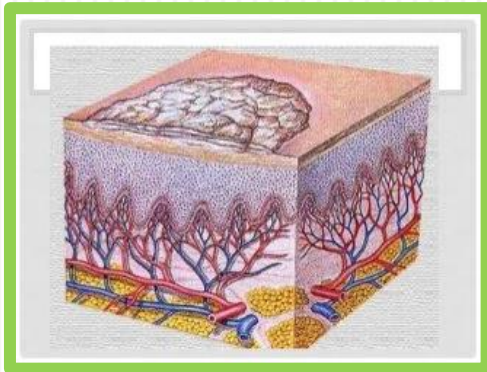
VESÍCULA	AMPOLLA	(FLICTENA)	(PÚSTULA)
Col·lecció de líquid a l'epidermis, unió dermoepidèrmica o a la dermis. < 0,5 cm	Col·lecció de líquid de > 0,5 cm	Col·lecció de líquid de gran tamany	Vesícula de contingut purulent. Si localitzada a dermis o hipodermis: Abscés

Lesions elementals secundàries

DESTINADES A ELIMINAR-SE:

ESCAMA	COSTRA	ESCARA o esfacel
Làmines de queratina que es produeixen per exfoliació de la capa còrnia. S'acumulen per excés de producció o per dificultat de despreniment.	Formació sòlida constituïda per la dessecació de secrecions com exudats, sang o pus i restes cel·lulars a la superfície de la pell.	Teixit necròtic, coloració negra, sec i adherit a la base. Conseqüència de necrosi o gangrena de la pell.

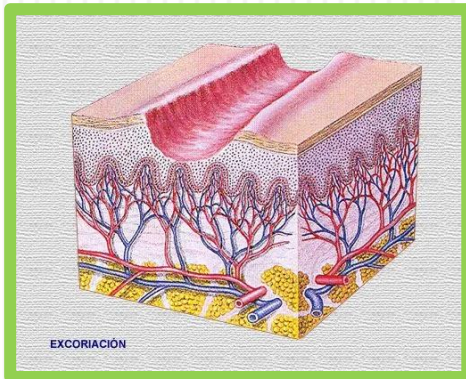

Lesions elementals secundàries

AMB SOLUCIÓ DE CONTINUÏTAT:

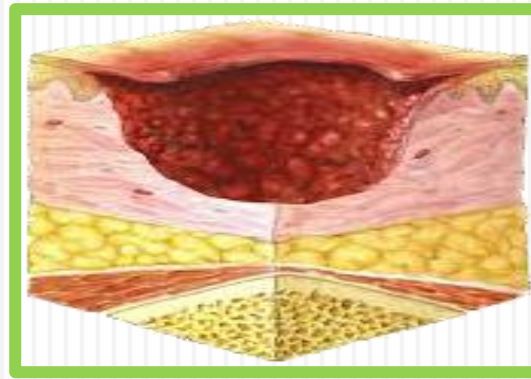
EROSIÓ (EXCORIACIÓ)

Pèrdua superficial (epidermis i dermis papil·lar) de solució de continuïtat de la pell que cura sense cicatriu. Si és produïda per rascat: Excoriació.

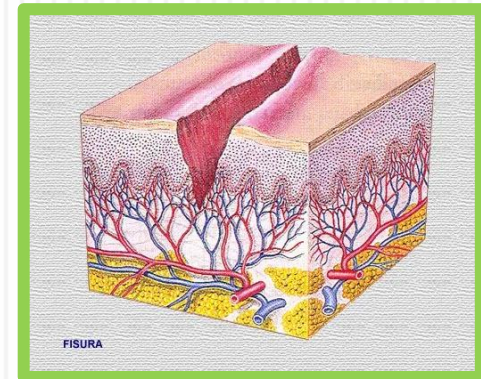
ÚLCERA

Pèrdua de substància que afecta l'epidermis, la dermis i en ocasions la hipodermis i que per tant curarà amb cicatriu.

FISURA

Solució de continuïtat de la pell profunda però estreta. Deguda a la fragmentació de la capa còrnia.

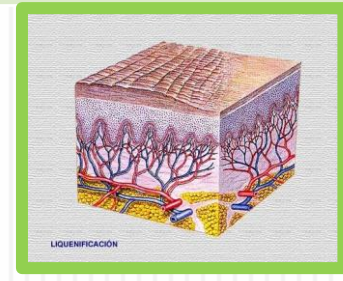
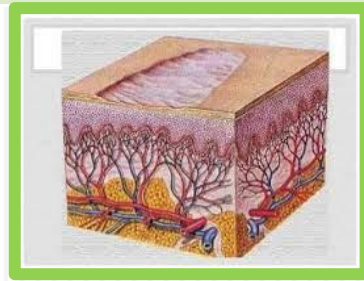
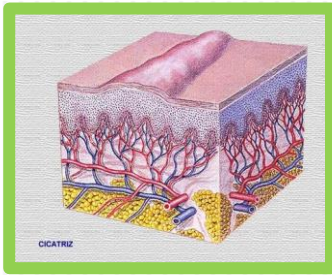

Lesions elementals secundàries

PROCESSOS REPARATIUS:

CICATRIU	ATRÒFIA	ESCLEROSI	LIQUENIFICACIÓ
Resultat de la curació d'una pèrdua de substància de la pell que sobrepassa la membrana basal. Substitució de la dermis per Tx connectiu neofomat.	Disminució dels components de la pell.	Enduriment difús o circumscribit de la pell, per edema, infiltració cel·lular o augment de tx connectiu dèrmic.	Engruïment de la pell amb augment del gruix i accentuació dels plecs papil·lars normals.

EXEMPLES

Lesions cutànies en la patologia al·lèrgica

Definició d'Al·lèrgia

L'AL·LÈRGIA és un conjunt de patologies on les respostes immunes dirigides contra antígens (“ al·lèrgens”) ocasiona inflamació tissular i disfunció orgànica

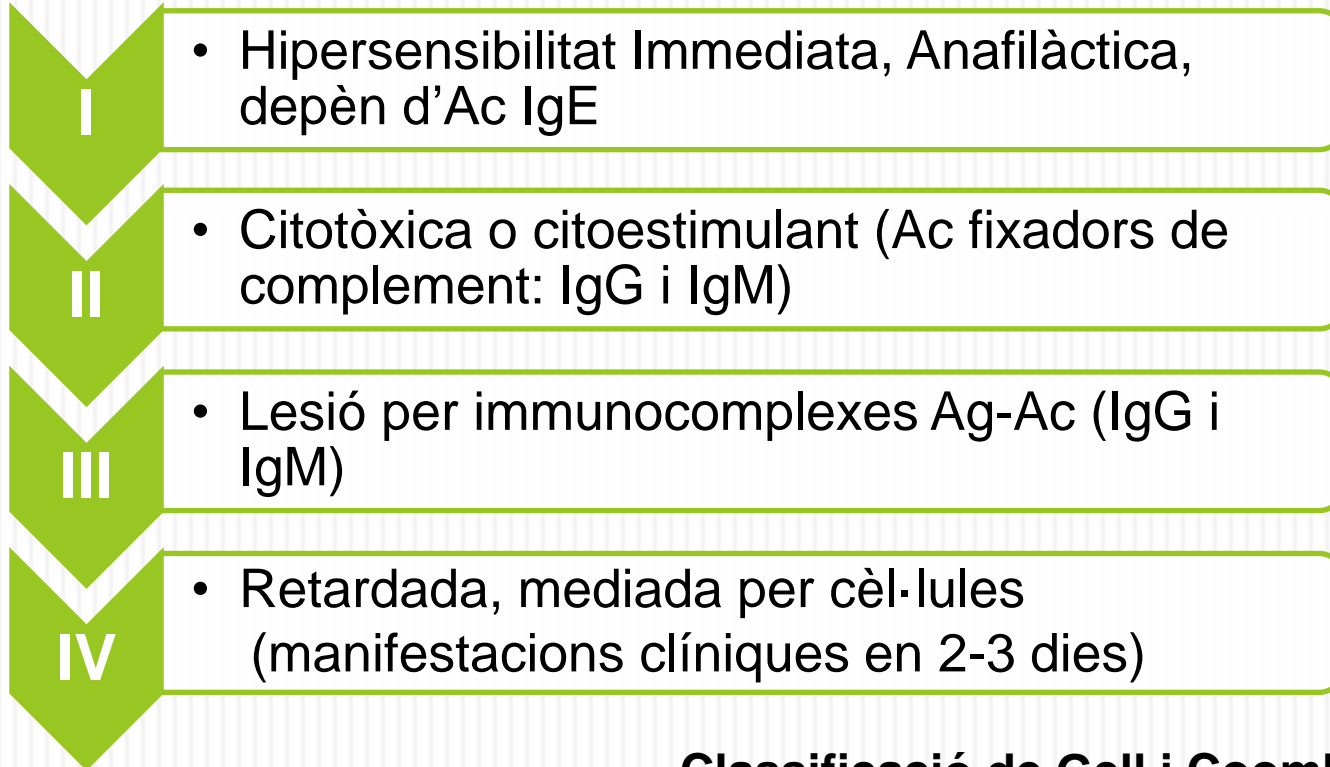
Al·lèrgens:

- Introduïts per inhalació (àcars, pol·len, epitelis, fongs, làtex, etc.)
- ingestió (aliments, fàrmacs)
- injecció (fàrmacs, picada d'himenòpters)
- Contacte amb la pell (fàrmacs, productes químics, etc.)

CLASSIFICACIÓ DELS MECANISMES IMMUNOPATÒGENS

(Reaccions d'hipersensibilitat)

Classificació de Gell i Coombs, 1964

ANAFILAXI

- **Reacció al·lèrgica greu d'instauració ràpida i potencialment mortal.**
- Síndrome complexa amb signes i símptomes per una reacció d'hipersensibilitat immediata amb alliberament generalitzat de mediadors inflamatoris de mastòcits i basòfils.
- Afectació:
  - Pell: eritema, pruija generalitzada, urticària generalitzada i/o angioedema,...
  - Respiratori: broncoespasme,...
  - Gastrointestinal: dolor còlic, vòmits,...
  - Cardiovascular: hipotensió, col·lapse,....

Urticària

FAVASSES

- Inflor central de mida variable amb edema al voltant.
- Sovint acompanyat de pruija i/o sensació de cremor.
- Evanescent (de 30 min a max 24 h).

ANGIOEDEMA

- Aparició sobtada d'eritema i inflor de la dermis inferior o membranes mucoses.
- A vegades amb més dolor que pruija.
- La resolució tarda més que les favasses (fins 72 a hores).

Foto: @lapellcamfic

Èczema o Dermatitis?

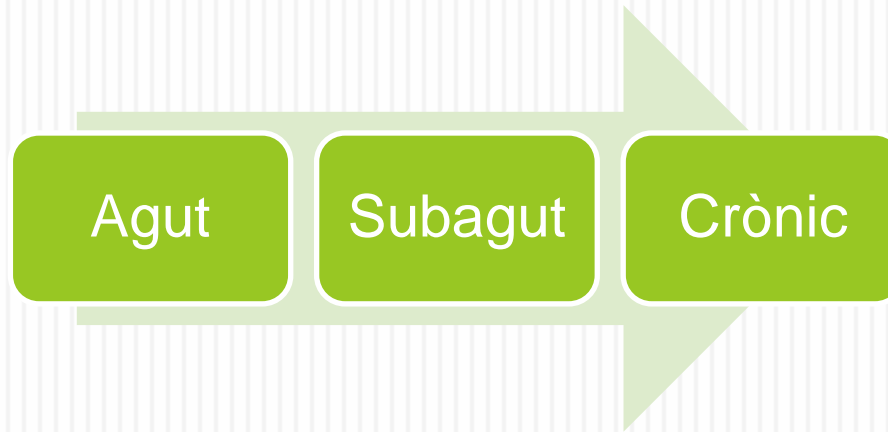

ÈCZEMES

Reacció inflamatòria polimorfa de la pell, per estímuls interns o externs.

Manifestacions clíniques variables segons estadi evolutiu i etiopatogènia.

Fases dels Èczemes:

ÈCZEMES

Agut

- eritema
- edema
- pàpules
- vesícules
- ampolles
- exudat

Subagut

- crostes
- descamació

Crònic

- Sequedat cutània
- liquenificació
- excoriacions
- fissures
- trastorns de la pigmentació

ÈCZEMES

AGUT

SUBAGUT

CRÒNIC

Moltes gràcies